

Сыны твае, Мсціслаўшчына

Загадчык кафедры

Гісторыя — асоба наравістая. Некага яна можа падняць на недасяжную вышыню, іншага пакінуць у забыцці. Але разам з тым яна звычайна бывае справядлівай і кожнаму вызначае належачае яму месца.

Мсціслаўшчына спарадзіла нямала выдатных асоб. З кожным годам адкрываюцца ўсё новыя і новыя імяны.

Чвэрць стагоддзя ўзначальваў кафедру тэхналогіі неарганічных рэчываў у Беларускай дзяржаўнай тэхналагічнай універсітэце доктар тэхналагічных навук прафесар, наш зямляк Уладзімір Васільевіч Пячкоўскі.

Нарадзіўся будучы вучоны 30 верасня 1923 года ў в. Дашына. Па роду службы бацькі — гідролага сям'я часта пераязджала з месца на месца. Таму хлапчуку давялося вучыцца ў розных школах. Сярэднюю адукацыю атрымаў пад Пермію. У пачатку Вялікай Айчыннай вайны быў прызваны ў Чырвоную Армію, але неўзабаве камісары Пастушкі ў Ленінградскім тэхналагічным інстытут імя Ленсавета, які ў час вайны працаваў у Казані. У гэтым жа інстытуте закончыў аспірантуру, абараніў кандыдацкую дысертацыю і быў накіраваны на працу ў Навачаркаскі політэхнічны інстытут. Займаў пасаду дацэнта кафедры тэхналогіі неарганічных рэчываў. З 1960 года працаваў ва ўніверсітэце ў Пермі. Пазней кафедру перавялі ў політэхнічны інстытут. У 1961 годзе абараніў доктарскую дысертацыю і атрымаў званне прафесара. Загадваў кафедрай.

Пачалося інтэнсіўнае развіццё хімічнай прамысловасці ў Беларусі. Створаны буйныя прадпрыемствы ў Гродна, Салігорску, Гомелі, Бабруйску, Баранавічах, Магілёве і інш. У тэхналагічным інстытуте ў Мінску была створана кафедра тэхналогіі неарганічных рэчываў. Быў аб'яўлены конкурс на вакантную пасаду. Уладзімір Васільевіч заўсёды памятаў сваю малую радзіму, імкнуўся да яе. Таму адразу падаў дакументы на конкурс і ў 1964 г. пераехаў у Мінск. Узначаліў кафедру. Хутка яна была ўкамплектавана кваліфікаванымі кадрамі. На высокім узроўні пачаўся вучэбны працэс, і праз два гады на хімічныя прадпрыемствы краіны былі накіраваны інжынеры-хімікі-тэхналагі. Па ініцыятыве загадчыка кафедра была абсталявана навішымі прыборамі, апаратурай. Гэта была адна з лепшых кафедраў такога профілю ў СССР. Тут рыхтавалі спецыялістаў для буйнейшых

най сыравіны і утылізацыю адходаў вытворчасці. Належнае месца адведзена апісанню важнейшых апаратаў, якія выкарыстоўваюцца ў вытворчасці калійных угнаенняў.

У 1978 годзе пад агульнай рэдакцыяй У. В. Пячкоўскага кніга выйшла другім выданнем, дапрацаваным і дапоўненым. У ёй выкладзены задачы і напрамкі ў развіццё тэхналогіі калійных угнаенняў, ахарактарызаваны радовішчы калійных руд, іх мінералагічны і рэчывыны састаў. Пададзена тэорыя і практыка метадаў перапрацоўкі калійных руд, у тым ліку іх комплекснай перапрацоўкі. Апісаны схемы і асноўная апаратура для мокрага здрабнення руд, звернута ўвага на ахову акалячучага асяроддзя ад забруджвання адходамі калійнай вытворчасці і іх перапрацоўку, на комплекснае выкарыстанне калійнай сыравіны. Дапоўнен матэрыял па флатацыйнаму абагачэнню сільвінцітавых руд. Больш дэтальна апісаны пабудова асноўных апаратаў, метады разліку матэрыяльных і цеплавых балансаў асобных стадый вытворчасці.

Апрача вучэбна-метадычных дапаможнікаў У. В. Пячкоўскі ў ма-

земляка сведчыць і такі факт. У кнізе ёсць падраздзел "Спальванне фосфару ў нізкатэмпературнай плазме". А да гэтага быў артыкул у часопісе і даклад на Усесаюзнай канферэнцыі з публікацыяй тэзісаў у зборніку. Значыць, тема прайшла належную "абкатку", праверку.

Але ў першую чаргу У. В. Пячкоўскі жыў імкненнем даць грунтоўныя, высакаякасныя дапаможнікі для будучых спецыялістаў. І ў 1973 годзе разам з Г. Пінаевым выдае грунтоўны вучэбны дапаможнік для хіміка-тэхналагічных спецыяльнасцей "Асновы тэорыі хіміка-тэхналагічных працэсаў". Тут выкладаюцца пытанні аптымальнага праектавання хімічных рэактараў, розных рэакцый у ізатэрмічных і неізатэрмічных умовах, разглядаецца тэорыя разліку матэрыяльных і цеплавых балансаў гэтых працэсаў.

Праз тры гады, ў 1976 г. У. В. Пячкоўскі рыхтуе з супрацоўнікамі і рэдагуе як навуковы рэдактар новы вучэбны дапаможнік для студэнтаў "Тэхналогія неарганічных рэчываў". У кнізе асветлены стан, задачы і накірункі развіцця хімічнай прамысловасці неарганічнага сінтэзу, дадзена характарыстыка сыравінных рэсурсаў, энергетыкі і тэхналогіі вытворчасці важнейшых прадуктаў хімічнай прамысловасці. Паказана значэнне ў гэтай прамысловасці розных кіслот — сернай, азотнай, фосфарнай, а таксама кальцыяніраванай і каустычнай соды. Падаюцца неабходныя весткі пра асноўныя працэсы і апараты хімічнай вытворчасці — пра механічныя і гідра-механічныя працэсы, пра рознае абсталяванне. Звернута ўвага на асноўныя патрабаванні, якія прад'яўляюцца да хімічнай апаратуры. Вельмі важныя элементы хімічнай прамысловасці вада, а таксама энергія, цеплавая і электрычная.

Такім жа вучэбным дапаможнікам для студэнтаў хіміка-тэхналагічных вышэйшых навучальных устаноў і факультэтаў стала праца У. В. Пячкоўскага, напісаная ў сааўтарстве з А. Цецераўковым, "Абсталяванне заводаў неарганічных рэчываў і асновы праектавання" і выдадзена ў 1981 годзе. Кніга знаёміць студэнтаў з канструкцыяй асноўных машын і апаратаў, што выкарыстоўваюцца ў тэхналогіі неарганічных рэчываў, з уласцівасцямі канструкцыйных матэрыялаў.

У такіх вучэбных дапаможніках была вострая неабходнасць, паколькі хімічная прамысловасць развівалася паскоранымі тэмпамі. Патрабавалася дасканала тэхналогія абсталявання, нярэдка поўная аўтаматызацыя вытворчасці, машыны і апараты вялікай магутнасці. Рэзка ўзрасталі патрабаванні да надзейнасці тэхнікі.

Аначасова У. В. Пячкоўскі працягваў глыбока распрацоўваць навуковыя праблемы. У 1985 годзе ён выдае з М. Кузьмянковым і С. Плышэўскім навуковую працу "Хімія і тэхналогія метафасфатаў", разлічаную на супрацоўнікаў, якія даследуюць хімію і тэхналогію солей фосфару. Метафасфаты знайшлі прымяненне як дабаўкі ў азотныя ўгнаенні, у матэрыялах электратэхнічнага прызначэння, у абразіўным інструменце, у вытворчасці некаторых відаў шкла, вогнетрывалых мас. Асобныя віды метафасфатаў, у прыватнасці поліфасфаты, знаходзяць прымяненне ў харчовай прамысловасці як дабаўкі да каўбас, сыроў, згущонага малака, пячэння, шакаладных цукерак, марожаных мяса і рыбы.

Глыбока неалакоілі У. В. Пячкоўскага праблемы экалогіі, абароны прыроды ад забруджвання. Пастаянна пісаў ён пра гэта ў вучэбных дапаможніках, артыкулах. Яго трывогі знаходзілі водгук у грамадстве, у навуковых колах. Так, у 1984 годзе ў Маскве была выдадзена кніга "Утылізацыя і ліквідацыя адходаў у тэхналогіі неарганічных рэчываў", падрыхтаваная ім з І. Наркевічам.

У. В. Пячкоўскі быў адным з аўтараў капітальнага чатырохтомнага даведніка "Атлас інфрачырвоных спектраў фасфатаў" (1983-1993). Тры тамы працы выйшлі ў Маскве, апошні — у Мінску. Па яго ініцыятыве выдана шмат вучэбна-метадычнай літаратуры для катэдыраў у патрэбах кафедры — дапаможнікі па лабараторнаму практыкуму, па курсавому і дыпломнаму праектаванню, па практычных занятках для завочнікаў. Часта свае працы дасылаў у розныя часопісы, дзе надрукаваў каля 250 артыкулаў. Уражае нават кароткі пералік часопісаў: "Весткі АН БССР", "Доклады АН БССР", "Журнал аналітычнай хіміі", "Журнал неарганічнай хіміі", "Журнал прыкладной спектроскопіі", "Журнал прыкладной хіміі", "Журнал фізічнай хіміі", "Известия АН СССР", "Известия вышэйшых вучэбных заведений", "Инженерно-фізічны журнал", "Кибернетика и катализ", "Научные доклады высшей школы", "Успехи хіміі", "Фізика і хімія шкла", "Фосфорная прамысловасць", "Хімічная прамысловасць", "Хімія высокай энергіі", "Хімія і хімічная тэхналогія", "Цветные металлы" і інш. Нямала яго артыкулаў змешчана ў розных навуковых зборніках.

Заслугі У. В. Пячкоўскага як вучонага і выхавальніка моладзі былі высока ацэнены. Ён удастоены ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга, узнагароджаны ганаровымі граматамі. Яму нададзена высокае званне Заслужанай дзяч навукі і тэхнікі Беларускай ССР.

Памёр У. В. Пячкоўскі ў лютым 1989 года.

Пасля сябе Уладзімір Васільевіч пакінуў на кафедры кваліфікаваны навукова-педагагічны калектыў. Кафедра была і застаецца адной з лепшых ва ўніверсітэце. Ён нястомна клапаціўся пра арганізацыю вучэбнага працэсу, пра яго ўдасканаленне, пра павышэнне кваліфікацыі навуковых кадраў. Стварыў вялікую навуковую школу, якая шырока вядома не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Нямала яго вучняў засталося ў Пярмі. На кафедры было абаронена сем доктарскіх і больш сарака кандыдацкіх дысертацый. Адзін з вучняў нашага земляка М. І. Вароб'ёў замяніў свайго настаўніка і ўжо дзесяць гадоў кіруе кафедрай, атрымаў званне Заслужанага дзяч навукі і тэхнікі Рэспублікі Беларусь. Кафедра атрымала каля трохсот аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтвы, на палавіне з іх пазначана прозвішча У. В. Пячкоўскага. Шматлікая распрацоўка кафедраў былі рэалізаваны на прамысловых прадпрыемствах, у навуковых і праектных арганізацыях.

Ён быў патрабавальным і строгім да сваіх вучняў, але разам з тым добрым дардакам, уважлівым суразмоўнікам, абаяльным чалавекам. Умеў запальваць ідэяй, натхняць аптымізмам. Быў нястомным у навуковых пошуках. Глыбока ведаў студэнцкае жыццё, выхоўваў у моладзі пачуццё гордасці за выбраную спецыяльнасць.

З глыбокім болем успамінае нашага земляка рэдактар універсітэцкай шматтыражкі "Тэхнолаг" Т. Федарцова: "Мне прыкра, што пры жыцці не паспела сказаць гэтай чалавеку шчырыя словы падзякі. Бо Уладзімір Васільевіч быў не толькі сябрам і дарадчыкам нашай газеты, але асабіста для мяне — яшчэ не надта сталага журналіста — ён быў настаўнікам у агульначалавечым сэнсе гэтага слова... Як шчыра, добра свяціліся яго блакітныя вочы, калі я самастойна выказвала свае меркаванні. Калі спрачалася і не загаджалася з ім — ён разумее: маладоць — гэта не недаход. Яна праходзіць. Ён шчыра выбачаў недахопы, але пільна сачыў, каб не перараслі ў памылкі... Ён умеў цаніць усё сапраўднае. Ён любіў жыццё. А ў ім — усіх нас. Ён быў разумным, шчырым і добрым".

Георгій ЮРЧАНКА.

ПРОДАЕТСЯ

дом (10x13) по ул. Октябрьской, 24. Есть сарай, времянка, баня, участок 30 соток, сад. Цена договорная. Тел. 51-644.

Семья Резцовой В. В., Драчевой В. В., Вайс Н. М., Дмитриевой Л. К., Сарвио Т. И., Светачевой Г. Н., Серпиковой Т. В., Шевцовой Р. Д., Черноубовой О. К., Кольцовой З. Г. разделяют боль ПОКЛАД Фаины Захаровны и ее семье, вызванную смертью СЕСТРЫ МАРИИ.

Администрация и коллектив центральной аптеки № 15 выражают искреннее и глубокое соболезнование фармацевту ФОКИНОЙ Тамаре Емельяновне по случаю постигшего ее тяжелого горя — смерти МАТЕРИ.

Классный руководитель и ученики 11 "Б" класса СШ №1 выражают глубокое соболезнование ФОКИНОЙ Елене в связи с постигшим ее тяжелым горем — смертью БАБУШКИ.

Галоўны рэдактар Аляксандр САПЕРАЎ

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Мсціслаўскі раённы выканаўчы камітэт

Мсціслаўскі раённы Савет дэпутатаў

Працоўны калектыў рэдакцыі

ТЭЛЕФОНЫ:

рэдактара — 51-157
 прыёмнай рэдакцыі — 50-524
 адказнага сакратара і аддзела пісьмаў — 50-385
 бухгалтэры — 51-354

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
 213470 г. Мсціслаў,
 вул. Камунарная, 1
 Рэгістрацыйны
 нумар 422

Аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць прыведзенай інфармацыі і рэкламы
 Пункт гледжання аўтараў публікацый можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі
 Рукапісы не рэцензуюцца і не вяртаюцца

Газета падпісана да друку ў 17 гадзін 2 мая 2000 года

Газета выходзіць у сераду і суботу